

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ імені А. С. МАКАРЕНКА

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом СумДПУ імені А.С. Макаренка

№ _____ від 24 березня 2025 року

Ректор проф. Юрій ЛЯННОЙ

ПОРЯДОК
ПРИСВОЄННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КВАЛІФІКАЦІЙ
ЗДОБУВАЧАМ ВИЩОЇ ОСВІТИ
У СУМСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ ПЕДАГОГІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ
імені А. С. МАКАРЕНКА

ПОГОДЖЕНО

рішенням науково-методичної
ради університету
протокол № 2
від 12 березня 2025 року

УХВАЛЕНО

рішенням вченої
ради університету
протокол № 9
від 24 березня 2025 року

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Порядок присвоєння професійних кваліфікацій здобувачам вищої освіти у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка (далі – Порядок) визначає вимоги до присвоєння професійних кваліфікацій здобувачам вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка (далі – Університет).

2. Порядок розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Положення про Реєстр кваліфікацій, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 16 червня 2021 р. № 620, Порядку присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти в разі відсутності професійного стандарту, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2024 р. № 1223 «Деякі питання присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти в разі відсутності професійного стандарту», Положення про організацію освітнього процесу у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка, Положення про освітні програми у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка та інших нормативно-правових документів із питань освіти.

3. У цьому Порядку терміни вживаються в такому значенні:

Професійна кваліфікація (повна професійна кваліфікація) – це визнана або присвоєна/підтверджена суб'єктом, уповноваженим на це законодавством, зокрема Університетом, та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей та/або результатів навчання, що дає змогу здійснювати всі трудові функції, визначені відповідним професійним стандартом.

Часткова професійна кваліфікація – це визнана або присвоєна/підтверджена суб'єктом, уповноваженим на це законодавством, зокрема Університетом, та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей та/або результатів навчання, що дає змогу здійснювати частину трудових функцій, визначених відповідним професійним стандартом.

Присвоєння професійної кваліфікації здобувачам вищої освіти – це процедура встановлення відповідності обсягу компетентностей здобувача вищої освіти, який успішно опанував освітню програму, що передбачає присвоєння професійної кваліфікації, за результатами якої може бути визнано здобуті ним результати навчання і присвоєно професійну кваліфікацію, якщо професійний стандарт передбачає можливість присвоєння професійної кваліфікації у закладі вищої освіти.

4. Університет присвоює професійні кваліфікації здобувачам відповідного рівня вищої освіти за результатами їх атестації у разі, коли освітня програма передбачає

присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій), а також:

- містить компетентності та результати навчання, що дають підстави для присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій) та враховують вимоги відповідних професійних стандартів та/або кваліфікаційних характеристик (за наявності);

- передбачає практичну підготовку обсягом не менше 6 кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи для присвоєння повної професійної кваліфікації і не менше 3 кредитів - для присвоєння часткової професійної кваліфікації.

5. Присвоєння професійних кваліфікацій здійснюють Екзаменаційні комісії, що утворюються і діють відповідно до Положення про екзаменаційну комісію та атестацію здобувачів вищої освіти у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка, до роботи таких комісій обов'язково залучаються представники роботодавців.

II. ВИМОГИ ДО ОСВІТНІХ ПРОГРАМ, ЗА ЯКИМИ ПЕРЕДБАЧЕНО ПРИСВОЄННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КВАЛІФІКАЦІЙ

2.1. Реалізація в Університеті освітніх програм, які передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, ґрунтується на аналізі потреб ринку праці, замовлень і потреб зацікавлених сторін, зокрема роботодавців, враховує інші вимоги та виклики часу.

2.2. Якщо професійна програма передбачає присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій), це зазначається в профілі освітньої програми. Назва професії повинна відповідати чинному Класифікатору професій.

2.3. Розроблення (зокрема формулювання цілей) і затвердження освітніх програм, які передбачають присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій), здійснюється відповідно до Положення про освітні програми в Університеті з урахуванням вимог відповідних професійних стандартів.

2.4. У разі присвоєння повної професійної кваліфікації освітня програма повинна забезпечити виконання всіх вимог відповідного професійного стандарту. Усі знання, вміння, навички та компетентності, передбачені професійним стандартом, мають бути враховані в освітній програмі.

У разі присвоєння часткової професійної кваліфікації в освітній програмі вказують, яку саме трудову (трудова) функцію (функції), визначену (визначені) відповідним професійним стандартом, може здійснювати випускник.

Виконання вимог відповідних професійних стандартів забезпечується змістом підготовки (освітні компоненти, практична підготовка), поточними і семестровими контрольними заходами, підсумковою атестацією.

2.5. Освітня програма, зокрема міждисциплінарна, може передбачати можливість присвоєння додаткових професійних кваліфікацій, що формуються за рахунок її вибіркових освітніх компонентів.

2.6. Здобувачу вищої освіти за результатами виконання освітньої програми може бути присвоєно не більше двох повних професійних кваліфікацій.

2.7. Обов'язковим освітнім компонентом освітніх програм, що передбачають присвоєння професійної кваліфікації є виробнича практика, яка проводиться в умовах реальної професійної діяльності.

Під час практики перевіряється та оцінюється здатність здобувача виконувати всі трудові функції, визначені професійним стандартом, у разі присвоєння повної професійної кваліфікації, або визначену (визначені) трудову (трудова) функцію (функції), у разі присвоєння часткової професійної кваліфікації.

2.8. Цілі освітньої програми (компетентності, результати навчання), необхідні для присвоєння професійної кваліфікації, можуть досягатися здобувачами шляхом визнання результатів навчання, здобутих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті.

ІІІ. УМОВИ ТА ПРОЦЕДУРИ ПРИСВОЄННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КВАЛІФІКАЦІЙ

3.1. Професійні кваліфікації присвоюються здобувачам вищої освіти за таких умов:

- повне успішне виконання освітньої програми, яка передбачає присвоєння професійної кваліфікації, та індивідуального навчального плану;
- успішне проходження практичної підготовки в обсягах та за умов, необхідних для присвоєння професійної кваліфікації;
- успішна атестація, що проводиться у формах, визначених відповідною освітньою програмою.

3.2. Метою атестації є оцінювання результатів навчання, досягнутих здобувачем вищої освіти за підсумками опанування освітньої програми.

Програми атестації повинні повною мірою охоплювати всі цілі освітньої програми, без досягнення яких неможливе присвоєння професійної кваліфікації.

3.3. Атестацію здобувачів вищої освіти проводить Екзаменаційна комісія, яка створюється і діє відповідно до Положення про екзаменаційну комісію та атестацію здобувачів вищої освіти в Університеті.

До складу Екзаменаційних комісій, які за підсумками атестації присвоюють здобувачам професійну кваліфікацію, включаються представники роботодавців, професійних об'єднань, професіонали-практики тощо, які мають рівень кваліфікації не нижчий рівня професійної кваліфікації, на присвоєння якої претендують

здобувачі.

3.4. Процедура присвоєння Екзаменаційною комісією професійної кваліфікації передбачає:

- розгляд результатів теоретичного навчання здобувача;
- розгляд результатів практичної підготовки здобувача, зокрема успішне виконання обсягу виробничої (виробничих) практики (практик), необхідного для присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій);
- оцінювання відповіді здобувача на підсумковій атестації;
- прийняття відповідного рішення.

3.5. Екзаменаційна комісія ухвалює рішення про присудження відповідного ступеня вищої освіти, присвоєння освітньої та професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій), видачу відповідного документа про вищу освіту здобувачу, який виконав усі вимоги освітньої програми та індивідуального навчального плану та отримав позитивну оцінку на атестації.

Професійна (професійні) кваліфікація (кваліфікації) зазначаються в документі про вищу освіту.

3.6 В разі відсутності професійного стандарту присвоєння професійної кваліфікації може здійснюватися Університетом за погодженням із Національним агентством кваліфікацій у порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України.

Обов'язковою умовою є наявність листа (листів) роботодавців та/або їх об'єднань, які долучаються до процесу оцінки змісту освітньої програми щодо достатнього обсягу формування необхідних професійних компетентностей для присвоєння професійної кваліфікації, про потребу у професійній кваліфікації на ринку праці на національному та/або регіональному рівні.

Також робоча група з розробки (оновлення) освітньої програми готує характеристику (зміст) професійної кваліфікації за формою, визначеною Порядком присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти в разі відсутності професійного стандарту.

IV. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

4.1. Порядок присвоєння професійних кваліфікацій здобувачам вищої освіти у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка ухвалюється рішенням вченої ради Університету та вводиться в дію наказом ректора.

4.2. Зміни та доповнення до Порядку присвоєння професійних кваліфікацій здобувачам вищої освіти у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка ухвалюються рішенням вченої ради Університету і затверджуються наказом ректора.